

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun,

în cauza civilă la cererea înaintată de Liubovi Eremeiciuc către Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Grigore Gomeniuc și Inspectoratul Fiscal de Stat, oficiul Centru cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, acțiunea reconvențională a lui Timofei Gomeniuc către Liubovi Eremeiciuc (Gomeniuc), Tatiana Popa cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și cererea reconvențională a Tatiane Popa către Grigore Gomeniuc, Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Liubovi Eremeiciuc cu privire la constatarea acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc și Grigore Gomeniuc, fiind menținută hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2016, Liubovi Eremeiciuc a depus cerere de chemare în judecată către Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Grigore Gomeniuc și Inspectoratul Fiscal de Stat, oficiul Centru cu privire la prelungirea a termenului de acceptare a succesiunii pentru Liubovi Eremeiciuc după decesul surorii sale, Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În motivarea cererii a indicat că, în luna decembrie 2005, sora ei și a părinților, Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), la solicitarea unei persoane necunoscute a ieșit de la domiciliu și nu s-a mai întors. Despre acest fapt ea a fost informată de nepotul ei, feciorul surorii Tatiana Popa (Gomeniuc) - Vitalie Popa, care la acel moment locuia cu Lidia Redico. A aflat că dânsul a înregistrat la

Comisariatul de Poliție al sectorului Centru, mun. Chișinău, o cerere privind dispariția Lidiei Redico și pe baza cererii date a fost pornit un dosar penal. Începând cu perioada menționată, reclamanta s-a adresat de mai multe ori atât pârâtei Tatiana Popa, cât și nepotului Vitalie Popa, pentru a obține vreo informație privind situația creată, legată cu dispariția surorii Lidia Redico, însă nu a primit nici un răspuns.

Suplimentar, reclamanta a indicat faptul că în ultima perioadă de timp, Tatiana Popa (Gomeniuc) a încetat să răspundă la apelurile ei telefonice și prin internet. În legătura cu acest fapt, reclamanta a fost nevoită să se adreseze la avocat pentru a obține informația despre dispariția fără veste a surorii Lidia Redico și, la 26 ianuarie 2016, a fost încheiat contractul nr.01/16 cu privire la acordarea asistenței juridice.

La 27 ianuarie 2016, de către avocat la CPS Centru al CGP mun. Chișinău a fost înregistrată o cerere privind studierea dosarului penal, intentat pe faptul dispariției fără veste a cet. Redico Lidia, a.n. XXXX, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chișinău, str. XXXX.

La 05 februarie 2016, după ce a luat cunoștință de dosarul penal solicitat, reclamanta a aflat că, la 06 decembrie 2005, în jurul orelor 19.30, sora acesteia Lidia Redico, la solicitarea unei persoane necunoscute a ieșit de la domiciliu și nu s-a mai întors. În legătură cu acest fapt, nepotul reclamantei, Popa Vitalie Vasile, la 08 decembrie 2005, a depus o cerere la Comisariatul de Poliție al sectorului Centru, mun. Chișinău, declarând dispariția mătușii sale - Lidia Redico.

La 03 februarie 2006, pe cauza dată în SPC CPs Centru, mun. Chișinău a fost pornit un dosar de cercetare operativă și, totodată, a fost pornit un dosar de căutare cu nr.2005010697, în cadrul căruia cet. Lidia Redico a fost anunțată în căutare interstatală. Din materialele cauzei penale respective, reclamanta susține că a aflat și despre existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, de care dânsa a luat cunoștință la 19 februarie 2016.

În baza hotărârii indicate, la 25 februarie 2016, reclamanta a perfectat certificatul de deces pe numele Lidiei Redico. Adresându-se în luna aprilie 2016 la notar pentru a perfecta succesiunea rămasă după decesul surorii - Lidia Redico, reclamanta a primit decizie de refuz, pe motivul expirării termenului de șase luni. Totodată reclamantei i-a devenit cunoscut faptul că, la 15 aprilie 2016, nimeni dintre moștenitori, inclusiv și pârâta Tatiana Popa, nu au deschis dosar succesoral.

După decesul surorii reclamantei, Lidia Redico, a rămas patrimoniul succesoral care se compune din: $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobilul situat pe str. XXXX, în mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXX și $\frac{3}{4}$ cotă-parte imobilului situat pe str. XXXX, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXX.

La 13 decembrie 2016, Timofei Gomeniuc a depus o cerere reconvențională către Liubovi Eremeiciuc și Tatiana Popa, prin care a solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, pe motiv că despre existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care sora lui Lidia Redico (Gomeniuc) a fost declarată decedată, a aflat din încheierea din 22 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care a fost atras în proces ca pârât.

La 28 aprilie 2017, Tatiana Popa a depus o cerere reconvențională către Grigore Gomeniuc, Vasilie Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Liubovi Eremeiciuc, solicitând constatarea acceptării succesiunii de către Tatiana Popa (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), rămasă după decesul surorii Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), a.n. XXXX,

declarată decedată din data de 09 decembrie 2014, în baza hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoria Centru, mun. Chișinău, ultimul loc de domiciliu fiind stabilit în mun. Chișinău, str. XXXX.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că, la 04 iulie 2016, Tatiana Popa a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul Lidiei Redico, declarată decedată prin hotărârea din 07 noiembrie 2014 a Judecătoria Centru, mun. Chișinău. Ulterior, Tatiana Popa a aflat că Liubovi Eremeiciuc a depus cerere de chemare în judecată cu solicitarea de a pronunța o hotărâre judecătorească privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, după decesul surorii Lidia Redico, fără a informa instanța care examina acțiunea în constatare.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2016, instanța de judecată a dispus scoaterea de pe rol a cererii Tatiane Popa, pe motiv că există un litigiu de drept, explicând petiționarei dreptul de a se adresa cu aceeași solicitare în instanța de drept comun în procedură litigioasă.

Potrivit reclamantei pe acțiunea reconvențională Tatiana Popa (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), ea a domiciliat împreună cu familia sa și Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc) în aceeași casă de locuit din mun. Chișinău, str. XXXX, din anul 1987, casa fiind reconstruită din surse comune, fiind dată în exploatare în anul 2001. La moment, în casa respectivă, domiciliază Tatiana Popa împreună cu familia, fiind și moștenitoare legală, însă nu are posibilitate de a dispune de bunurile construite și reparate din surse proprii și din surse comune, inclusiv acele înregistrate pe numele surorii Lidia Redico.

Tatiana Popa a indicat că sora sa, Lidia Redico, nu a lăsat testament, iar în casa unde a locuit a rămas să locuiască ea împreună cu familia, inclusiv în perioada de șase luni după ce Lidia Redico a fost declarată decedată, administrând toate bunurile, achitând impozitele, serviciile comunale, a efectuat reparații și alte lucrări de întreținere și administrare a bunurilor.

Astfel, masa succesorală rămasă după decesul Lidiei Redico, este constituită din: cota-parte de $\frac{3}{4}$ din casa de locuit cu suprafața de 86,8 m², din mun. Chișinău, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX; cota-parte de $\frac{3}{4}$ din casa de locuit cu suprafața de 40,7 m², din mun. Chișinău, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX; cota-parte de $\frac{3}{4}$ din construcția accesorie cu suprafața de 19,0 m², din mun. Chișinău, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX; $\frac{1}{4}$ din casa de locuit de 114,5 m² și construcții accesorii din mun. Chișinău, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX; depozit bancar la BC "Moldova-Agroindbank", filiala nr. 3, cont de depozit XXXX.

Prin hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, au fost admise cererile depuse de Liubovi Eremeiciuc, Timofei Gomeniuc și Tatiana Popa. S-a prelungit lui Liubovi Eremeiciuc termenul de acceptare a succesiunii după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014. S-a prelungit lui Timofei Gomeniuc termenul de acceptare a succesiunii după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014. S-a constatat faptul acceptării de către Tatiana Popa a succesiunii rămase după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc și Grigore Gomeniuc, fiind menținută hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat faptul că constatarea decesului are anumite consecințe, una din ele fiind deschiderea succesiunii – art. 1440 alin.(1) din Codul civil. Apelanta Tatiana Popa cunoștea despre faptul că are frați, surori, dar nu a făcut publice acțiunile de constatare a decesului, astfel având loc extinderea termenului, care ar fi un impediment în manifestarea intenției de vocație succesorală pentru ceilalți succesori. Prin urmare, referirea apelantei Tatiana Popa la existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nu e opozabilă terților.

Aceasta pentru că dânsa, contrar normelor din procedura specială nu a determinat cercul persoanelor interesate în acea cauză, tăinuind în consecință și data deschiderii succesiunii. Iar în virtutea obligațiilor sale de bună-credință, după obținerea hotărârii pe caz, apelanta urma să depună la notar hotărârea judecătorească, certificatul de deces și să inițieze procedura de deschidere a succesiunii. Dar aceste acțiuni nu au fost întreprinse, astfel se observă că Tatiana Popa a încercat să creeze aparențe false despre lipsa intenției de a succede după defunctă.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia instanței de fond privind oportunitatea admiterii cererii Tatiane Popa privind stabilirea faptului acceptării succesiunii după decesul surorii Lidia Redico. Or, precum reiese din materialele cauzei, Tatiana Popa a locuit în casa din mun. Chișinău, str. Sărăteni, 8, împreună cu defuncta și după decesul ei a rămas să locuiască în imobil. Iar la moment acolo locuiesc copiii ei, care posedă și administrează bunurile Lidiei Redico, fapt confirmat prin bonurile de chitare a serviciilor comunale și a impozitelor.

La 15 mai 2019, Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun, a contestat cu recurs decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că instanța de apel a apreciat eronat termenele de procedură, acțiunile formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc urmând a fi respinse ca tardive.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și parțială a hotărârii din din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea a dmiterii cerințelor formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc, cu pronunțarea în această parte a unei decizii prin care să fie respinse integral pretențiile formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc, în rest hotărârea primei instanțe urmând a fi menținută.

La 08 iulie 2019, Liubovi Eremeiciuc a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 31 ianuarie 2019 și expediată participanților la proces la 25 februarie 2019 (f.d. 218, vol. II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 15 mai 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict

prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Nicolae Craiu,

Svetlana Filincova